

En Indføring I Konkursloven

Hvad er konkurs?

Konkurs er det som skal til for at undgå erstatningsansvar og konkurskarantæne. Hvis der ikke er udsigt til at redde virksomheden, så er det forbundet med ansvar at fortsætte driften, og i de tilfælde kan du ringe til os på 20 43 34 26 for at drøfte en mulig konkurs ved selv at indgive en konkursbegæring.

Vi har tavshedspligt, og vi kan i fortrolighed drøfte din sag både dag og aften.

Konkurs er kort fortalt: afvikling bedst muligt. Konkurs sker ved at sælge alt hvad en virksomhed eller person har, og så dele det mellem dem, som har penge til gode. Dem der har penge til gode skal ikke dele ligeligt i forhold til deres krav. Det skyldes den såkaldte "konkursorden". Det er en bestemt rækkefølge, som dem der har penge til gode får dem i.

For eksempel betaler Lønmodtagernes Garantifond de lønmodtagere, der ikke får løn. Derfor får Lønmodtagernes Garantifond (LG) blandt andet deres penge før kurator skal

dele ud til de såkaldte almindelige kreditorer. Almindelige kreditorer er typisk leverandører, banken, andre pengeinstitutter og SKAT.

Generelt om konkurs og konkursbehandling

Konkurs skal først finde sted, når det ikke er muligt at lave en rekonstruktion af virksomheden.

Når vi får en henvendelse om konkurs fra en virksomhed, undersøger vi altid først sammen med ledelsen, om der er grundlag for at redde foretagendet via en rekonstruktion. Ofte sker det uden at involvere retten i første omgang, og i samarbejde med de største kreditorer, hvilket ofte er banken og SKAT.

Får vi en henvendelse fra en kreditor som har penge til gode – typisk et pengeinstitut eller en større leverandør – starter vi med at rykke virksomheden for betaling. Hjælper det ikke, så kan konkurs ofte være det som skal til, for at dem der kan betale også rent faktisk betaler.

Hvis virksomheden ikke kan betale sine regninger, og det skønnes at fortsætte, så har ledelsen pligt til at standse betalingerne. Hvis ledelsen betaler nogle frem for andre, så kan ledelsen blive erstatningsansvarlig. Det skal du være opmærksom på, også for at undgå nogle nye regler om konkurskarantæne.

Ofte vil man hellere betale den lokale leverandør end banken og SKAT. Det skal du ikke gøre, så bliver du erstatningsansvarlig. Kontakt i stedet Kibsgaard Advize for at drøfte muligheden for både at undgå konkurs, eller selv melde virksomheden konkurs, hvis det er det eneste realistiske. Det taler vi sammen om.

Mere end en tredjedel af alle konkurser i Danmark er tilfælde, hvor ledelsen har afmeldt sig i selskabsregistret, og der har været en forudgående tvangsopløsning før konkursen. Det anbefaler vi dog af kommercielle grunde som udgangspunkt ikke. Det skyldes, at det efterlader et indtryk af at “rende fra borde” på et kritisk tidspunkt.

Når konkursen bliver afsagt offentliggøres konkursen i Statstidende. Det følger mange journalister med i. Derfor kan det være en fordel at skifte navn før konkursen. Det kan du gøre på virk.dk og det er helt lovligt. Ofte vælges at skifte til et helt neutralt navn, for eksempel en dato eller andet.

Formålet med enhver konkurs er afvikling bedst muligt. Det betyder, at når et selskab går konkurs og der bliver udpeget kurator, så overtager kreditorerne konkursboets formue og gør alle aktiver til kontanter og fordeler dem til kreditorerne i den såkaldte konkursorden.

Konkurs fører ikke til at gælden forsvinder. Det står i Konkurslovens § 156. Men det er kun et problem, hvis der er tale om en personlig konkurs – altså en konkurs afsagt over et menneske.

Hvis en konkurs er en virksomhed, så ophører virksomheden efter konkursen. Dermed forsvinder den juridiske enhed, som skylder pengene. Ejerne hæfter ikke for de penge, som kreditorerne ikke har fået.

Hvem går konkurs?

En skyldner som kan gå konkurs, kan både være et såkaldt kapitalsselskab som et A/S, ApS eller et IVS. Det kan også være en personlig skyldner.

Er en skyldner insolvent, skal hans bo tages under konkursbehandling, når det begæres af skyldneren eller en fordringshaver.

Konkurs kræver altså en begæring – enten fra skyldneren selv eller en kreditor.

Derudover kræves også, at skyldnere skal være såkaldt insolvent. En person eller virksomhed er insolvent, hvis man ikke kan opfylde sine forpligtelser, efterhånden som de forfalder, medmindre betalingsudygtigheden må antages blot at være forbigående. Det står i konkurslovens § 17.

Det er værd at bemærke, at insolvensbetingelsen godt kan være opfyldt, selvom et selskab har en positiv egenkapital. Dog vil vi i sådan en situation altid se, om vi kan

hjælpe med at skabe finansiering eller kapitalindskud støttet på den positive egenkapital. I fald der herved kan skabes likviditet i rette tid, så kan konkurs undgås.

Hvordan foregår konkurs?

Ved afsigelsen af konkursdekretet mister konkursboet retten til at overdrage eller opgive sine ejendele.

Skyldneren mister også retten til at modtage betaling og andre ydelser, modtage opsigelser, reklamationer og lignende erklæringer, stifte forpligtelser eller på anden måde råde over sin formue med virkning for boet.

Det er vigtigt, at du ikke disponerer over dine aktiver, hvis du er i risiko for konkurs eller under konkurs. Det kan være skyldnersvig efter straffeloven eller lede til såkaldt omstødelse.

Konkursen bekendtgøres i Statstidende. Efter udløbet af det døgn, hvor konkursen er bekendtgjort i Statstidende har konkursen virkning for enhver. Indtil dette tidspunkt gælder konkursen kun over for dem, som kendte eller burde kende konkursen.

Man kan faktisk godt være i god tro i den forstand, at man fortsat ikke er bekendt med, at en konkurs er indtrådt selv efter udløbet af det døgn, hvor konkursen har været bekendtgjort i Statstidende. Rent retligt er en sådan god tro ligegyldig, fordi konkurslovens § 30 er valgt formuleret sådan, at den rent teknisk er meget nem at arbejde med for en advokat, som er kurator.

Hvor behandles konkurs?

En konkursbegæring behandles i skifteretten. Skifteretten er i Storkøbenhavn en afdeling af Sø- og Handelsretten i Amaliegade i København. I alle andre retskredse er det en afdeling af den lokale byret. Både en egenbegæring om konkurs og en kreditorbegæring skal indleveres der, hvor skyldneren driver sin virksomhed. Det kaldes et erhvervsværneting. Anlægges sagen ved en forkert ret, så har retten pligt til at henvise til den ret, som er den rigtige. Det har ingen betydning for konkurslovens

frister. Hvis skyldneren ikke udøver erhvervsmæssig virksomhed, så skal begæringen indgives til den retskreds, hvor han bor. Det kaldes der, hvor skyldneren har hjemting.

Værdipapirer og tinglysning

Reglerne om værdipapirer og om tinglysning eller anden registrering kan have betydning for, at en kreditor skal have udleveret et aktiv forud for de andre kreditorer. Det mest almindelige eksempel er realkreditinstituttet der har pant i ejendommen, eller banken som har virksomhedspant i en række af virksomhedens øvrige aktiver. Det har i praksis den betydning, at en køber som i god tro får tinglyst et køb af konkursboets ejendom forud for at konkursen tinglyses vinder ret. Det sker dog sjældent i praksis, fordi det følger af tinglysningslovens § 13, at i tilfælde af bl.a. konkurs skal skifteretten foranledige meddelelse herom tinglyst, når kurator eller bobestyrer meddeler skifteretten, at boet omfatter fast ejendom. I praksis gør skifteretten det ofte af sig selv, men når vi er kurator, så sikrer vi, at det sker.

Hvis en erhverver i god tro efter udløbet af det døgn, hvor konkursen blev offentliggjort i Statstidende får fat i et omsætningsgældsbevis fra konkursboet, så vinder han også ret på grund af det særlige system i Gældsbevisloven.

Udlæg og arrest

Konkurs har også den virkning, at udlæg eller arrest ikke kan foretages i de aktiver, som er omfattet af konkursen.

Arrest foretaget inden konkursen bortfalder, og brugspanteret efter retsplejelovens kapitel 54 kan ikke udøves efter konkursdekretets afsigelse. I praksis bruges brugspant stort set kun ved landbrugsejendomme. Det er fordi, at pantaverne skal have ret til at overtage bestyrelsen af ejendommen, så afgrøderne og dyr mv. ikke står upasset hen. Det vil have væsentlige negative konsekvenser for værdien og efter omstændighederne være dyremishandling.

Tilbageholdsret

Det skal også nævnes, at der gælder særlige regler gælder for den, som har tilbageholdsret i boets ejendele. De regler står i konkurslovens § 31, stk. 2.

Heraf følger, at den som har en gyldig tilbageholdsret fortsat kan søge fyldestgørelse i de genstande, som er omfattet af tilbageholdsretten. I den her situation kan kreditor få dom for kravet, gøre udlæg i aktivet omfattet af tilbageholdsretten, få det solgt på tvangsauktion og søge sig fyldestgjort i det. Kurator kan dog vælge at betale fordringen, og så få udleveret aktivet.

Fristdag konkurs

En konkurs starter med, at konkursboet selv eller en kreditor indleverer begæring / konkursbegæring til skifteretten.

Hvis en virksomhed eller privatperson selv vælger at indgive konkursbegæring, så har man krav på, at begæringen behandles på et retsmøde senest 3 hverdage fra begæringen indleveres til skifteretten.

Du kan også vælge, at der skal gå længere tid end de 3 dage før konkursbegæringen behandles. Normalt vil man gerne have behandlet den hurtigt, hvis først beslutningen er taget.

Konkursens virkninger regnes først fra der afsiges konkursdekret. Konkursdekret må ikke forveksles med fristdagen.

Fristdagen er det tidligste tidspunkt hvor insolvensen (vanskelighederne med at betale) bliver registreret hos en offentlig myndighed. Fristdagen er derfor altid tidligere end dagen for konkursdekret.

Fristdagen er derfor som udgangspunkt den dag, da skifteretten modtog begæring om rekonstruktion, konkurs eller gældssanering. Det er dagen hvor begæringen modtages, som er afgørende for fristdagen. Tidspunktet er ligegyldigt.

Når konkursdekret senere afsiges, så har klokkeslettet betydning. Det skyldes, at konkursens virkninger indtræder præcis på det tidspunkt, hvor retten afsiger konkursdekret.

I nogle tilfælde trækkes en konkursbegæring tilbage. Det sker typisk, fordi skyldneren har valgt at betale i tiden efter at konkursbegæringen er indleveret til skifteretten, men endnu ikke behandlet af retten.

Som udgangspunkt danner den første begæring grundlag for beregning af fristdagen, hvis der er flere som indgiver begæring efter at den første konkursbegæring er indleveret.

Nogle gange kan en tidligere indgivet begæring danne grundlag for fristdagen. Hvis tidspunktet mellem den begæring, som blev trukket tilbage og den nye begæring er mindre end 3 uger, så danner den tidligste indgivelse af konkursbegæring grundlag for fristdagen. Dette gælder også, hvis der er flere begæringer. Indtil der er mere end 3 uger mellem en ny begæring og en begæring som er trukket tilbage, så danner den tidligste begæring grundlag for fristdagen for konkursen. Dette omtales blandt jurister, som de såkaldte sløjferegler. Det er tilstrækkeligt for at sløjfereglerne finder anvendelse, at den nye begæring indgives senest på selve 3-ugers-dagen.

Sikkerhedsstillelse

Det første der sker, når et konkursdekret er afsagt er, at Skifteretten udpeger en kurator, og der vil blive bedt om en sikkerhedsstillelse på typisk DKK 30.000 for omkostningerne ved konkursen. I Storkøbenhavn kræver Sø- og Handelsretten dog en sikkerhedsstillelse på DKK 40.000.

Kurators eneste opgave er at afvikle boet bedst muligt. Det sker ved at sikre aktiverne og efterfølgende sælge dem til bedst mulige pris.

Hvor meget arbejde der er for kurator afhænger selvfølgelig af, hvor stor virksomheden der gik konkurs er.

Konkursdekret kræver således, at den som har begæret konkursen stiller sikkerhed for de første omkostninger ved boets behandling. Det gælder både hvis konkursbegæringen indgives af en kreditor eller skyldneren selv. Det står i konkurslovens § 27.

Men ofte er der flere aktiver i konkursboet end størrelsen af sikkerheden, og så bliver sikkerheden ikke aktuel. Skifteretten fastsætter som udgangspunkt sikkerheden til DKK 30.000.

Sikkerheden kan stilles kontant eller ved en bankgaranti, og formentlig også i form af andre aktiver, der udgør fuldgod sikkerhed for beløbet.

Virksomhedspant

En kreditor kan få virksomhedspant i henhold til tinglysningslovens § 47c. Det omfatter for eksempel varelager og tilgodehavender.

Ved tinglyst virksomhedspant nedsættes sikkerhedsstillelsen til halvdelen, det vil sige DKK 15.000.

Årsagen er, at den som har tinglyst virksomhedspant straks efter konkursdekretets afsigelse skal stille en sikkerhed på kr. 50.000 for bobehandlingsomkostningerne. Det står i konkurslovens § 27, stk. 4.

Den pligt for virksomhedspanthaveren til at stille sikkerheden på kr. 50.000 er en følge af beslutningen om at tage virksomhedspant. Sikkerheden er således ikke betinget af, at det er virksomhedspanthaveren selv, der har indgivet konkursbegæringen.

Hvis du er virksomhedspanthaveren, og indgiver begæringen, så skal du stille sikkerhed for halvdelen af de omkostninger som normalt ville blive afkrævet, dvs. typisk kr. 15.000 udover sikkerheden på kr. 50.000. Virksomhedspanthaver er typisk en bank eller lignende, for eksempel Vækstfonden.

Det er uden betydning om virksomhedspantet er stillet til sikkerhed for tredjemands gæld, eller om pantet ikke er blevet slettet ved en forglemmelse, ligesom

virksomhedspanthaver ikke kan undgå sikkerhedsstillelsen ved at frafalde sit virksomhedspant. Bordet fanger så at sige, når virksomhedspantet først er taget.

Virksomhedspanthavers pligt til at stille sikkerheden på DKK 50.000 er alene betinget af, at virksomhedspanthaveren den dag skifteretten modtog konkursbegæringen havde tinglyst virksomhedspant i skyldnerens aktiver.

Hvor meget koster konkurs?

En konkurs kan betales af de midler, som er tilbage i selskabet. Hvis der er DKK 30.000 eller mere, så kræver en konkursbegæring ikke, at der tilføres yderligere midler (DKK 40.000 i Storkøbenhavn på grund af krav fra Sø- og Handelsretten herom).

Når sikkerheden på de DKK 30.000 er betalt, så har den der begærer konkursen ingen yderligere økonomisk risiko.

Kurator får disse 30.000 til sit salær, og til omkostninger ved boet, fx indrykning af annonce i Statstidende. Lidt juridisk udtrykt, så hænger det sammen med, at reglen i § 27 kun peger ned i konkurslovens § 93 nr. 2. Det skyldes, at begge bestemmelser anvender betegnelsen "omkostningerne ved boets behandling".

Hvis der er et virksomhedspant, så skal virksomhedspanthaver betale DKK 50.000. Se ovenstående afsnit om virksomhedspant.

Når konkursbegæringens indleveres skal der også betales en retsafgift på kr. 750.

Hvis skyldneren gør gældende at betingelserne for konkurs ikke er opfyldt, for eksempel hvis kreditors krav bestrides, eller skyldner ikke anser sig for insolvent, så betyder det yderligere udgifter for den som ønsker konkursen. Men Skifteretten kan pålægge parterne at aflevere processkrifter og redegøre mundtligt for sagen i Skifteretten. Såfremt konkursbegæringen afvises, risikerer den som anmodede om konkursen af skifteretten at blive pålagt at bære modpartens sagsomkostninger og et eventuelt erstatningsansvar for skyldners øvrige tab.

Konkursbegæring

Hvis din virksomhed ikke kan betale sine regninger efterhånden som de forfalder, så skal der indgives en konkursbegæring til skifteretten.

Når en person har begæret dig konkurs, så kan den der har begæret det ifalde ansvar. Ansvarsgrundlaget er objektivi for så vidt angår kravets eksistens og culpa for resten.

Hos Kibsgaard Advize tjekker vi også om reglerne i inkassolovens § 10 er opfyldt, og hvis begæringen er indgivet af en advokat tjekker vi om de advokatetiske regler er opfyldt. Det kræver, at advokaten har tjekket senest tilgængelige regnskab. Hvis der ikke er et sådant, så skal advokaten først rette henvendelse og forhøre sig.

Det kan være god skik at vente med at true med konkurs til anden eller tredje henvendelse, men det afhænger af omstændighederne. Dog kan der foreligge særlige grunde, som for eksempel at rykkere før sagen blev overgivet til advokat ikke har ført til betalinger helt eller delvis.

En mulighed for at vi kan afværge en konkurs mod dig eller din virksomhed er også, hvis kreditor har betryggende pant i skyldnerens ejendom eller efter omstændighederne anden sikkerhed. Det står i konkurslovens § 20. Den lyder sådan:

En fordringshaver kan ikke forlange skyldneren erklæret konkurs, hvis

- 1) hans fordring er sikret ved betryggende pant i skyldnerens ejendom,
- 2) hans fordring af tredjemand er sikret ved betryggende pant og konkursbegæringen strider mod vilkårene for sikkerhedsstillelsen, eller
- 3) hans fordring er ikke forfaldet og af tredjemand er eller tilbydes sikret ved betryggende pant.

Bemærk at der gælder nogle særlige regler om omstødelse af pant eller sikkerhed for gammel gæld. Derfor kan det være farligt for en långiver som for eksempel en bank, at acceptere en sikkerhed.

Principielt er der ikke noget i vejen for at indgive en konkursbegæring på vegne af et krav som ikke er forfaldent. Hvis der ikke er udsigt til at kravet kan betales, så risikerer kreditor omstødelse, hvis han siger ja til en tilbudt sikkerhed eller betaling. Det kan for eksempel følge af konkurslovens § 67, § 70 eller § 74.

I praksis vælger en der har begæret konkurs dog sjældent at afvise et tilbud om især betaling, og efter omstændighederne ej heller sikkerhed. Men hvis insolvens er med overvejende sandsynlighed kommer til at foreligge, så risikeres omstødelse, hvis der kommer en senere konkurs. Derfor gælder de såkaldte regler om fordringshavermora ikke, hvis konkursbetingelserne i øvrigt er opfyldt. For har man indgivet en konkursbegæring er man i ond tro om insolvensbetingelserne – ellers var begæringen aldrig blevet indgivet.

Kurators opgaver

Overordnet er kurators opgave at spærre aktiverne, inddrive fordringerne, sælge aktiverne og dermed gøre konkursboets formue i kontanter. Herefter skal kurator dele pengene ud i den såkaldte konkursorden. Kurators hovedopgave i konkurs er dermed: afvikling bedst muligt inden for rimelig tid og med henblik på fordeling af aktiverne i den såkaldte konkursorden.

Kurator har ifølge loven en fuldmagt til at gøre hvad kurator mener er bedst for boet. Det fremgår af konkurslovens § 110. Den bestemmelse kaldes "kurators stillingsfuldmagt" eller slet og ret "kuratorfuldmagten".

Kreditorerne ejer konkursboets formue, og kurator handler på kreditorernes vegne.

Kurator kan godt vælge at udføre ekstra opgaver, som der ikke er dækning for i konkursboet. Det kan være et indlysende udleveringskrav, eller en omstødelsessag som kurator vurderer at være lige til højrebænet.

Kurator erstatter direktion og bestyrelse og kan handle på egen hånd, men i praksis spørger vi ofte de større kreditorer inden vi foretager væsentlige dispositioner, hvis

tiden tillader det. Ofte sker salg af aktiver eller den samlede virksomhed i tæt dialog med banken og SKAT.

Kurator skal spørge den tidligere ledelse om aktiverne, og ledelsen har pligt til at svare.

Hvis ledelsen ikke vil tale med kurator, så kan kurator indkalde dem til at give forklaring i skifteretten. Det er meget sjældent, at vi oplever at det er nødvendigt, men det kan ske.

Kontakt Kibsgaard Advize ApS

Vi har omfattende erfaring med konkurs, og kan hjælpe dig hvis din virksomhed er kommet under pres, eller hvis du har penge til gode hos en virksomhed, som ikke betaler.

Ring til Kim Kibsgaard på [20 43 34 26](tel:20433426) eller skriv på 2043@3426.dk hvis du fortroligt vil drøfte din sag eller har spørgsmål om konkurs.